

VÝZVA

na podanie žiadosti o poskytnutie účelového finančného príspevku na **podporu zavádzania participatívnych rozpočtov na stredných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja** v školskom roku 2018/2019

Deň vyhlásenia výzvy: 10.10.2018

Deň ukončenia výzvy: 20.10.2018 (do 23:59 hod.)

Výzva na podanie žiadosti o poskytnutie účelového finančného príspevku na podporu zavádzania participatívnych rozpočtov na stredných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja v školskom roku 2018/2019

Vyhlásenie výzvy

Trenčiansky samosprávny kraj (ďalej len „TSK“) v spolupráci s Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti (ďalej len „ÚSV ROS“) oznamuje, že v školskom roku 2018/2019 prideli šestnástim stredným školám v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK účelové finančné prostriedky na podporu zavádzania participatívnych rozpočtov v celkovom objeme 16.000,- Eur.

1. Cieľ výzvy

Touto výzvou chceme podporiť aktívne občianstvo mladých ľudí – študentov stredných škôl, prostredníctvom **pilotného ročníka zavádzania participatívnych rozpočtov na stredných školách v pôsobnosti kraja**. Presadzovanie princípov participácie v teoretickej i praktickej rovine budeme na prihlásených školách testovať formou zavádzania participatívnych rozpočtov.

Školský participatívny rozpočet je nástroj, ktorý pomáha meniť školu k lepšiemu. Študenti dostanú príležitosť navrhovať projekty, podieľať sa na diskusiách o rozdelení rozpočtu, či aktívne vstupovať do fázy hodnotenia a rozhodovania. Participatívny rozpočet pomáha budovať korektné vzťahy medzi vedením, učiteľmi a študentmi školy, ako aj posilňuje vzájomnú dôveru.

Zavádzanie procesu participatívneho rozpočtu v prostredí škôl otvára v oblasti vzdelávania novú tému, ktorou je **participácia**. Súčasťou programu je preto zavádzanie nových vzdelávacích modulov do procesu výučby. Zámerom výzvy je testovať a pilotne overiť možnosti využitia metód **neformálneho vzdelávania** ako súčasť vzdelávacieho procesu v rámci bežného vyučovania, či medzipredmetových vzťahov.

2. Termín realizácie akcie a použitia účelových finančných prostriedkov

Október 2018 – október 2019 / viď prílohu č. 1.

3. Žiadateľ

Žiadateľom o poskytnutie účelových finančných prostriedkov na podporu zavádzania participatívnych rozpočtov v školskom roku 2018/2019 môže byť každá stredná škola v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK.

4. Predkladanie žiadostí

O účelové finančné prostriedky na podporu zavádzania participatívnych rozpočtov je možné uchádzať sa vyplnením nasledovného [prihlasovacieho formulára](#), ktorý je zverejnený na web stránke poskytovateľa finančných prostriedkov www.tsk.sk, v sekcii Školstvo a šport.

Dátum vyhlásenia výzvy: 10.10.2018

Dátum ukončenia platnosti výzvy: 20.10.2018 (do 23:59 hod.)

Vyplnené formuláre budú vyhodnotené na zasadnutí Odboru školstva a kultúry a Odboru regionálneho rozvoja, za účasti zástupcov ÚSV ROS po 20.10.2018. Všetci žiadatelia – riaditelia stredných škôl, budú o výsledkoch riadne informovaný e-mailom do 10.11.2018.

Žiadateľ berie na vedomie znenie výzvy a súhlasí s podmienkami pilotného ročníka zavádzania participatívnych rozpočtov na stredných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK:

- vedenie školy vytvorí podmienky pre zavedenie procesu participatívneho rozpočtovania (v teoretickej i praktickej rovine),
- riaditeľ školy vymenuje odborného školského koordinátora z radov pedagogických zamestnancov školy, ktorý celý proces vedie, organizačne a technicky zabezpečuje. Úlohy a povinnosti školského koordinátora sú obsahom prílohy č.2.
- riaditeľ školy a poverený odborný koordinátor procesu sa zúčastnia prípravného školenia k úspešnému zavedeniu pilotného ročníka participatívneho rozpočtovania, na základe ktorého budú ďalej pilotný ročník na škole spoločne plánovať / vid' prílohu č.1.
- riaditeľ školy v priebehu realizácie pilotného ročníka podporí účasť odborného školského koordinátora na individuálnych alebo skupinových odborných konzultáciách, ktoré v teoretickej i praktickej rovine pomôžu zriaďovateľom, učiteľom, ako aj študentom úspešne a zmysluplne pilotný ročník zrealizovať
- vedenie školy zabezpečí na základe vypracovanej metodiky zavedenie pripravených vzdelávacích modulov do vyučovania a vo vyučovacom procese ich prakticky otestuje / vid' prílohu č. 1.
- vedenie školy je študentom nápomocné pri realizácii víťazných projektov z participatívneho rozpočtu / vid' prílohu č. 1.
- vedenie školy a odborný školský koordinátor procesu poskytnú expertom ÚSV ROS spätnú väzbu formou pravidelného hodnotenia po ukončení jednotlivých fáz pilotného ročníka zavádzania participatívneho rozpočtu na škole/ vid' prílohu č. 1.

5. Výhody pre školy

Zapojenie strednej školy do pilotného ročníka zavádzania participatívnych rozpočtov prináša okrem dotácie 1 000,- Eur z rozpočtu TSK na realizáciu študentských projektov aj mnoho ďalších výhod.

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti vybraným stredným školám poskytne:

- odborný tréning pre učiteľov a riaditeľov škôl a možnosť priebežných konzultácií,
- bezplatný prístup k vzdelávacím materiálom a metodikám, ktoré do výučby a vzdelávania zavádzajú tému participácie,
- podporný balíček, ktorého súčasťou je vzdelávacia pomôcka:
 - bezplatný vstup do elektronickej aplikácie, ktorá školy bezpečne prevedie procesom zavádzania rozpočtov, ako aj zabezpečí transparentné hlasovanie o najlepších projektoch na jednotlivých školách,
 - spoločenská hra, ktorú vyvinul ÚSV ROS ako neformálny nástroj zavádzania participatívnych rozpočtov a vzdelávania mladých ľudí k aktívnemu občianstvu a participácií.

6. Pridelenie účelových finančných prostriedkov

6.1. Finančný príspevok pre zapojené školy / dotácia

Výška účelových finančných prostriedkov zameraná na podporu zavádzania participatívnych rozpočtov v školskom roku 2018/2019 je **1 000,00 Eur na jednu strednú školu**. Účelové finančné prostriedky budú bezhotovostne poukázané na účet žiadateľa a je možné ich použiť na bežné výdavky súvisiace s realizáciou projektov v rámci participatívneho rozpočtovania na škole v školskom roku 2018/2019.

6.2 Finančný príspevok pre expertov - odborných koordinátorov / odmena

Expert - odborný koordinátor participatívneho rozpočtu je osoba z radov pedagogických zamestnancov školy, poverená riaditeľom školy. Jeho/jej úlohou je najmä plánovať, organizovať, usmerňovať, monitorovať a hodnotiť priebeh jednotlivých aktivít v rámci pilotného ročníka zavádzania participatívneho rozpočtu na škole. S odborným koordinátorom zavádzania participatívneho procesu na škole bude podpísaná dohoda o vykonaní práce, uzatvorená s Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, ktorý je organizačne začlenený pod Ministerstvo vnútra SR. Podmienkou čerpania finančného príspevku pre odborného koordinátora je priebežné spracovanie pracovných výkazov o zrealizovaných činnostiach na pravidelnej mesačnej báze. Celková výška odmeny za vykonanú prácu predstavuje 700,00,- Eur.

7. Vyúčtovanie účelových finančných prostriedkov

Žiadateľ, ktorému budú poskytnuté účelové finančné prostriedky na podporu zavádzania vzdelávacích nástrojov v oblasti participácie (ďalej len „prijímateľ“) **predloží Odboru školstva a kultúry TSK vyúčtovanie** čerpania finančných prostriedkov **v jednom vyhotovení**, v termíne **do 30. dní od ukončenia realizácie projektov**. **K vyúčtovaniu zároveň prijímateľ podpory predloží správu o použití účelových finančných prostriedkov**. Formulár správy a vyúčtovania bude zverejnený na webovom sídle poskytovateľa podpory.

8. Kontakty

V prípade otázok nás neváhajte kontaktovať:

Dominika Halienová (ÚSV ROS), dominika.halienova@minv.sk, (tel. č.: 02/509 44 929)

Dana Gavalierová (TSK), dana.gavalierova@tsk.sk (tel.č.: +421 32/ 65 55 401)

V Trenčíne, dňa 10.10.2018

Ing. Jaroslav Baška
predseda TSK

PRÍLOHY

Príloha č. 1 – ČASOVÝ HARMONOGRAM

OKTÓBER 2018

PRIHLÁSENIE STREDNÝCH ŠKÔL DO PILOTNÉHO ROČNÍKA

Stredné školy v pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja sa do pilotného ročníka zavádzania participatívnych rozpočtov v školskom roku 2018/2019 prihlasujú v súlade s bodom 4 tejto výzvy.

NOVEMBER - DECEMBER 2018

PRÍPRAVNÁ FÁZA

Prípravná fáza začína tréningom úspešných žiadateľov - riaditeľov škôl a poverených školských koordinátorov pilotného ročníka. Celodenný tréning sa uskutoční v priestoroch budovy Trenčianskeho samosprávneho kraja, v priebehu posledného novembrového týždňa. Účastníci tréningu sa napríklad dozvedia ako stanoviť ciele participatívneho rozpočtu; ako vymedziť využitie peňazí; ako stanoviť maximálne náklady na projekt; akým spôsobom vybrať triedy, ktoré sa do pilotného ročníka zapoja a mnoho ďalších návodov, ktoré stredným školám uľahčia individuálne nastavenie pravidiel pilotného ročníka v decembri. Zástupcovia ÚSV ROS ďalej prevedú účastníkov tréningu pripravenými aktivitami, ktoré bude od januára stredná škola aplikovať vo vzdelávaní študentov. Súčasťou tréningu je aj ukážka práce s elektronickou aplikáciou, ktorá významným spôsobom uľahčuje prácu školských koordinátorov. Elektronická aplikácia uchováva pripravené pomocné materiály potrebné k realizácii jednotlivých aktivít a sprevádza koordinátora celým procesom krok za krokom. V decembri stredné školy individuálne plánujú pilotný ročník – nastavenie pravidiel pilotného ročníka, informovanie ostatných zamestnancov školy, zaradenie konkrétnych aktivít do výučbového i mimovýučbového procesu a poverenie konkrétnych zodpovedných vyučujúcich. Zazmluvnenie odborných koordinátorov školského procesu bude prebiehať priebežne do konca roka 2018.

JANUÁR - FEBRUÁR 2019

TEORETICKÁ VZDELÁVACIA FÁZA

Teoretické vzdelávanie je možné realizovať v skrátenej a rozšírenej verzii výučby. Minimálny objem hodín, ktoré je potrebné zaviesť do výučby predstavuje 3 vyučovacie hodiny. Tieto hodiny zahŕňajú hranie spoločenskej hry „Nie je mesto ako mesto“, ktorá simuluje jednotlivé fázy participatívneho rozpočtu na základe slovenských skúseností. V nadväznosti na zážitok z hry vedie učiteľ so žiakmi reflexívnu hodinu. Rozšírená verzia výučby ďalej zahŕňa témy, ktoré podnecujú samostatné uvažovanie študentov o meste v ktorom žijú, o našej spoločnosti a rozvíja ich občianske kompetencie. Študenti nachádzajú odpovede na otázky čo je to komunita? Čo môžem spraviť pre svoju komunitu ja a čo mi dokáže moja komunita dať? Ako sa tvoria verejné politiky? Ako verejné politiky fungujú v našom okolí? Čo z pohľadu študentov treba v meste zmeniť? Ako sa mesto stará o mladých, starých, postihnutých? Na koho sa môžeme s konkrétnym problémom obrátiť? V kompetencii akého orgánu samosprávy je daná politika? Študenti analyzujú textové úryvky zákona o obecnom zriadení, zákona o samospráve, VZN, spracúvajú spoločnú víziu mesta a stanovujú SMART ciele pre jeho rozvoj. Pripravujú kampane, tlačové konferencie, diskusie vo formáte „O 5 minút 12“, kde sa stretávajú dvojice oponentov, ktoré vždy dbajú na používanie vecných argumentov bez neoverených informácií.

MAREC - APRÍL 2019

PRAKTICKÁ VZDELÁVACIA FÁZA

To, čo sa doposiaľ študenti naučili v teoretickej forme, si teraz vyskúšajú v praxi - participatívny rozpočet sa zavádza do života školy. Študenti prichádzajú s nápadmi na zlepšenie školského prostredia alebo školskej klímy, spolupracujú pri rozvoji nápadov do podoby projektov, diskutujú

o projektoch svojich spolužiakov, vedú vlastné kampane a prostredníctvom elektronickej aplikácie svojimi hlasmi rozhodujú o víťazných projektoch.

MÁJ - JÚN 2019

FÁZA REALIZÁCIE VÍŤAZNÝCH PROJEKTOV

Realizované budú všetky projekty, ktoré sa na základe finálneho poradia projektov v hlasovaní zmestia do sumy vyčleneného participatívneho rozpočtu – 1000,- Eur z rozpočtu TSK. Na každej strednej škole sa predpokladá realizácia 1-4 projektov.

OKTÓBER 2019

SLÁVNOSTNÉ GALA

Počas Týždňa otvoreného vládnutia 2019 (OGP week 2019) budú odprezentované výsledky pilotného ročníka zavádzania participatívnych rozpočtov na stredných školách v pôsobnosti TSK v školskom roku 2018/2019. Odborná porota spomedzi všetkých zrealizovaných študentských projektov pilotného ročníka ocení výnimočné projekty zaujímavými vecnými cenami. Zároveň prebehne vyhlásenie nového ročníka participatívneho rozpočtovania na stredných školách na Slovensku. Týždeň otvoreného vládnutia je podujatie organizované ÚSV ROS, ktoré sa každoročne koná v októbri. Vytvára špecifický priestor, v rámci ktorého sa prezentujú inšpiratívne diskusie, interaktívne workshopy, prezentácie dobrých príkladov v témach ako otvorené vzdelávanie, participácia, otvorené informácie, otvorená legislatíva či boj proti korupcii.

Príloha č. 2 – ÚLOHY A POVINNOSTI ŠKOLSKÉHO KOORDINÁTORA

Školský koordinátor pilotného ročníka zavádzania participatívneho rozpočtu je pedagogickým zamestnancom z radov strednej školy a zároveň najdôležitejšou osobou celého procesu. Jeho práca zahŕňa nasledovné činnosti:

- Spoločne s riaditeľom školy informuje o význame a prínose participácie a participatívneho rozpočtu ostatných členov pedagogického zboru a ďalších zamestnancov školy.
- Rozdeľuje úlohy v rámci projektu a vyberá si spolupracovníkov, ktorí sa na organizácii podieľajú.
- Učí ostatných účastníkov, študentov a zamestnancov školy participatívne procesy a sprevádza ich nimi. Zrozumiteľne vysvetľuje zmysel a účel participácie, rovnako ako jej prípadné limity, aby predišiel konfliktom a nenaplneným očakávaniam.
- Priebežne zaškoľuje ostatných učiteľov o tom, ako správne motivovať a zapojiť žiakov do participatívnych procesov. Kládne dôraz na to, aby študenti cítili, že skutočne môžu veci meniť.
- Spolupracuje s vedením školy.
- Spolupracuje s triednymi učiteľmi zapojených tried.
- Koordinuje a moderuje študentské diskusie, stretnutia a workshopy.
- Je mediátorom prípadných konfliktov.
- Koordinuje študentskú kampaň, prípadne výstavu či prezentáciu projektov.
- Pracuje s elektronickou aplikáciou školského participatívneho rozpočtu.
- Dohliada na priebeh hlasovania.
- Koordinuje celý proces participácie (v reakcii na jej priebeh).
- Dohliada na transparentnosť participatívneho procesu.
- Informuje alebo zabezpečuje informovanosť o priebehu participácie na webe školy, sociálnych sieťach alebo v miestnych novinách. Pripravuje správy a články pre miestne médiá a komunikuje s nimi.
- V spolupráci s vedením školy koordinuje vyhlásenie výsledkov participatívneho rozpočtu.
- Vyhotovuje a spravuje fotografie, videá a ďalšie výstupy a koordinuje ich uverejňovanie.
- Vyhodnocuje participatívne procesy a poskytuje spätnú väzbu expertom ÚSV ROS formou pravidelného hodnotenia po ukončení jednotlivých fáz participatívneho rozpočtu, koordinuje vyplňovanie evalvačných dotazníkov a vyhodnocuje ich.
- Spracúva záverečnú správu pre riaditeľa školy, školskú radu a zriaďovateľa školy.
- Komunikuje vlastné skúsenosti s inými školami a koordinátormi.
- Pracuje na svojom ďalšom sebazvedávaní (metodika participácie, trendy v zahraničí, sebareflexia, zdieľanie skúseností s inými školami, mentoring, atď.).

